
NOTITS

Til: Udenrigsudvalget J.nr.: 73. C.27.q
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 19.maj 2011
Emne: Verdensbankens forårsmøde i Washington
den 16. og 17. april 2011

Indledning

Udviklingskomitéen diskuterede på sit forårsmøde dels Verdensbankens rolle i konfliktpåvirkede og skrøbelige stater med udgangspunkt i World Development Report 2011, og dels Bankens analyse af konsekvenserne af prisudsving på fødevarer for fattige befolkningsgrupper og lande. Desuden vedtog man retningslinjer for en mere meritbaseret og gennemsigtig nominering af Verdensbankens præsident.

Danmark gjorde både forud for og under forårsmødet sine synspunkter gældende med støtte til en øget indsats for Verdensbanken i konfliktpåvirkede og skrøbelige stater og med hensyn til fødevareresikkerhed. Under forårsmødet var udviklingsministeren desuden vært for et højniveauarrangement i forbindelse med lanceringen af World Development Report 2011 om konfliktpåvirkede og skrøbelige stater og drøftede situationen i Nordafrika, Sudan og Zimbabwe, Bankens engagement i svage stater samt klima og fødevareresikkerhed i bilaterale samtaler med repræsentanter for Verdensbanken, den amerikanske administration og tænketanke. Udviklingsministeren deltog endvidere i rundbordsmøder om Zimbabwe og Sudan og drøftede sidstnævnte bilateralt med formanden for AU's Højniveaupanel for Sudan, Thabo Mbeki.

Mødet i Udviklingskomitéen

IMF forventede, at det globale opsving ville fortsætte, men ujævnt fordelt. Den årlige vækst forventedes at være 4,5 pct. i 2011 og 2012, fordelt på 2,5 pct. i de avancerede økonomier og 6,5 pct. i vækstøkonomierne. Men den store offentlige gæld i flere OECD-lande skabte usikkerhed og bidrog til at sætte renten i vejret, og der var risiko for overophedning i de dynamiske økonomier. Nu ansås kontrol af kapitalbevægelser ikke længere for djævlens værk, men som en del af værktøjskassen, omend et værktøj der ifl. IMF fortsat burde tages i brug sidst og med måde. Inflationen var på vej tilbage – mest udtalt i Latinamerika og Asien. EU's konkurrencepakke var et positivt skridt, som kunne bidrage til stabilisering fremover. Med udsigt til vækst med arbejdsløshed og fortsat fattigdom var spørgsmålet, hvordan der kunne skabes vækst med beskæftigelse og købekraft for de mange. Arbejdsmarkedspolitik var en mulighed, men svært at nå til enighed om.

Fra WTO's generalsekretær Pascal Lamy forlød det, at Doha var på kanten af sammenbrud. 10 års forhandlinger ville i så fald falde fra hinanden. Verdensbankens præsident Zoellick tog træ-

den op og kritiserede i usædvanlig skarpe vendinger de økonomisk stærke magter, herunder også USA, for ikke at vise lederskab. Hvad nyttede den megen snak om strukturelle tilpasninger i verdensøkonomien og de stærkes (G20) udmeldinger om, at de ville håndtere de væsentlige spørgsmål, når man var parat til at forspilde en gylden chance for at skabe velfærdsforbedringer for alle i en verden, der havde hårdt brug for det.

Zoellick understregede, at højere priser på fødevarer, brændsel og inflation skabte usikkerhed for hushold og regeringer i mange udviklingslande. Verdensbanken havde spillet en anticyklisk rolle under krisen ved at tredoble sit udlån. Udlån var langsomt på vej tilbage til niveauet fra før krisen. Bankens administrative budget havde været uændret de seneste 6 år trods øget udlån. Den Internationale Finansieringsinstitution, IFC, havde øget indsatsen med 36 %, herunder med finansiering og garantier for eksportører. Det Multilaterale Investeringsgaranti Agentur, MIGA, havde styrket sine garantier mod politiske risici, og Banken arbejdede på instrumenter, der kunne hjælpe landbruget inklusive de små brug med at håndtere risici.

MDG-målet om halvering af fattigdommen i 2015 ville blive nået, men indsatsen skulle intensiveres overfor mødre- og spædbarnsdødelighed samt vandforsyning og sanitet. Zoellick beklagede, at G20's program for landbrug og fødevarer sikkerhed Global Agriculture and Food Security Program, GAFSP, kun havde modtaget en fraktion af de lovede midler (490 mio. af 22 mia. US\$), og tyve lande ventede fortsat på finansiering. Reformen af de internationale fødevarerforskningsinstitutioner, CGIAR, og Bankens samarbejde med FAO om formulering af principper for ansvarlige investeringer i landbrug kunne bidrage til at forbedre betingelserne for jordbrugere. Verdensfødevarerprogrammet WFP's forslag om forbedret styring af fødevarerlagre og udviklingsbankernes øgede støtte til sikkerhedsnet og investeringer til gavn for de små brug trak i samme retning. Banken samarbejdede med G20 om at imødegå den sårbarhed, som prisudsvingene på fødevarer skaber for mange fattige. G20 ville drøfte emnet i juni. Banken havde optrappet sit udlån til infrastruktur, navnlig i Afrika og med henblik på at understøtte den regionale integration. IFC anvendte sin særlige fond for infrastruktur til at tiltrække private investeringer til udbygning af veje, energiforsyning, etc.

World Development Report 2011 drejede sig om udsigterne for de 1,5 mia., der bor i konflikt-påvirkede og skrøbelige stater. Der skulle investeres i sikkerhed, institutioner og job med Banken i en langt mere aktiv rolle, men i samarbejde med FN og andre med et komplementært mandat. Moderne multilateralisme indebar iflg. Zoellick evne til at reagere hurtigt. Mellemøsten og Nordafrika havde brug for en inklusiv vækst, der skabte beskæftigelse for de mange, og man skulle ikke vente på fuld stabilisering af situationen. I årtier har manglen på job været et problem. Man måtte hurtigt i gang med målrettede programmer koblet til handel og eksport. Det var ikke tilstrækkeligt med makro-økonomisk politik. Regionen havde brug for en ny social kontrakt med borgeren i en central rolle og ansvarlig regeringsførelse.

I indlæggene i Udviklingskomitéen fra repræsentanterne for lavindkomstlandene udtryktes bekymring over, at prisudsvingene på fødevarer skabte budgetproblemer i landene. Samtidig var de højere priser på fødevarer også en økonomisk mulighed for landbruget og de nettoeksportrende lande. Der var underinvesteret i landbruget. Det måtte vende, så lavindkomstlandene kunne indlede den strukturelle transformation med øget produktivitet, der skulle sikre vækst

med beskæftigelse og bedre fordeling af mulighederne. Afrika var især sårbart overfor klimaforandringerne, og de rige lande opfordredes til at leve op til deres løfter om finansiering af Fast Start Initiativet.

I deres indlæg udtrykte medlemmerne af komitéen generelt anerkendelse af Banken for arbejdet med WDR11 og støtte til den intensiverede indsats i de konfliktpåvirkede og skrøbelige stater. Donorlandene bakkede fuldt op om Banken. Tidligere luftede forbehold fra mellemindkomstlande om, at Banken skulle træde varsomt i forhold til indblanding i indre anliggender, blev ikke gentaget ved denne lejlighed. Det vil dog utvivlsomt udgøre konfliktstof i forbindelse med behandling af konkrete programmer i bestyrelsen fremover. Også den åbne proces for forberedelsen af rapporten mødte anerkendelse, og flere understregede deres forventning om, at Banken også i praksis ville søge samarbejde med FN. Konkret kunne man forudse en donorinvasion i Sydsudan efter delingen, og alle måtte bestræbe sig på at undgå kaos ved at finde deres naturlige plads og søge samarbejde.

Navnlig fødevarerikigheden optog en stor del af indlæggene. Der var anerkendelse af behovet for øget indsats over en bred front og med særlig vægt på at få bragt de små brug ind i en positiv spiral med øget produktivitet og afkast. Behov for udbudsrelaterede tiltag som forskning, teknologi og investeringer i landbrug, akvakultur og relaterede erhverv og infrastruktur i udviklingslandene blev fremhævet igen og igen, også af de afrikanske lande. De latinamerikanske nettoeksportører af fødevarer nyder godt af de høje priser og var mest interesserede i afvikling af subsidieringen af landbruget i USA og EU.

Japans repræsentant brugte anledningen til at advare verdenssamfundet mod at investere i atomenergi. Årtiers omfattende investeringer i sikkerheden omkring kernekraftværkerne i Japan havde vist sig nytteløse, da uheldet var ude.

Behovet for at ændre vækstmønstret i retning af mere inklusive former, der sikrede adgang for de mange til at skaffe sig et rimeligt økonomisk afkast som iværksættere eller lønarbejdere, blev nævnt i mange indlæg, med adresse til Mellemøsten og Nordafrika, Afrika generelt og lande med en skæv udvikling. Sydafrikas repræsentant opfordrede Zoellick til at gøre Banken til banerfører for inklusiv vækst. Også repræsentanter fra landene i Nordafrika og Mellemøsten pegede på behov for eksternt støtte til vækst og beskæftigelse og til styrkelse af institutionerne, regeringsførelsen og fødevarerikigheden. Verdensbanken har ydet et lån på 250 mio. US\$ til Tunesien rettet mod beskæftigelse og sikkerhedsnet. Et lignende lån var på vej til Ægypten.

Udenrigsministeriet/Kontoret for Globalt Samarbejde og Økonomi